

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117217360
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117217360.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: Orange Slovensko, a. s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpený Advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol. s r. o., so sídlom Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. R., Y. XXX/XX, o zaplatenie 514,80 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. júla 2018 č. k. 17Csp/151/2017-68 v jeho zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o náhrade trov konania takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 261,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne, počnúc od 12. 02. 2016 až do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu. Druhým výrokom žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 50%, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný s tým, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 470 ods. 1, 2 a § 297 CSP, ako aj § 42 ods. 1, 4, § 43 ods. 1, 2, 5 zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 517 ods. 2 a § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj vykonaným dokazovaním.

1.1. Na základe vykonaného dokazovania, vychádzajúc z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. A8658687 zo dňa 22. 06. 2015, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá SIM karta a zároveň bol uzatvorený Dodatok k uvedenej zmluve zo dňa 14. 07. 2015, na základe ktorého bol žalovanému poskytnutý účastnícky program Panter 40 s osobitným roamingovým balíkom, ako aj typ telefónu Samsung Galaxy A5 black za akciovú cenu 116 eur. Faktúrou č. 5309012066 zo dňa 02. 08. 2015, splatnou dňa 16. 08. 2015, ďalej fa č. 5309017001 zo dňa 02. 08. 2015, splatnou dňa 16. 08. 2015, fa č. 5313240633 zo dňa 02. 09. 2015, splatnou 16. 09. 2015 a fa č. 5313244960 zo dňa 02. 09. 2015, splatnou dňa 16. 09. 2015 žalobca žalovanému fakturoval sumy z titulu poskytnutých služieb. Žalobca si uplatňuje cenu neuhradených služieb vo výške 261,80 eura a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 253 eur.

1.2. Z predložených listinných dokladov žalobcu nevyplývalo, z akých dôvodov a pre aké porušenie povinnosti vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktoré si uplatňuje vo výške 253 eur. Žalobca v konaní iba tvrdil, že mu vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o pripojení. Žiadnym spôsobom však nekonkretizoval, ani nepreukázal svoje tvrdenie, neuviedol, dokedy žalovaný uhrádzal mesačné poplatky za poskytnuté služby, kedy došlo k porušeniu povinnosti, pričom vystavená faktúra týkajúca sa zmluvnej pokuty nie je

takýmto dôkazom. Súd mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, ani tomu, že mu vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty pri porušení zmluvných povinností, a preto rozhodol tak, že návrh v časti zaplatenia zmluvnej pokuty zamietol.

1.3. V ďalšej časti nároku súd považoval žalobu za dôvodnú, keď žalovaný si svoje povinnosti neplnil a nezaplatil poskytnuté služby vo výške 261,80 eura, ktoré mu boli riadne vyfakturované a riadne doručené. Z uvedeného dôvodu mal za to, že žalovaný ako dlžník má povinnosť z platného záväzku platiť cenu služby. Zároveň ho zaviazal zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne od 12. 02. 2016, t. j. po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie v pokuse o pokonávku.

1.4. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%, nakoľko miera jeho úspechu predstavuje 50%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o náhrade trov konania napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny a vyhovenia žalobe v celom rozsahu. V prvom rade namietal nesprávny procesný postup, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), ako aj skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Poukázal na ust. § 297 písm. b/ CSP, ktoré dáva možnosť za splnenia zákonom stanovených podmienok rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania. Prvou podmienkou je jednoduchosť právneho posúdenia veci, pričom táto podmienka podľa jeho názoru v danej veci nebol splnená, keďže v danej veci ide o rôznorodé posudzovanie podobných vecí súdmi Slovenskej republiky. Ďalším kritériom je nespornosť tvrdení strán. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaný, napriek poučeniu, sa k žalobe nevyjadril, to znamená, že nevyužil prostriedky procesnej obrany. Ak mal teda súd za to, že skutkové tvrdenia strán sú nesporné, mal vychádzať z tvrdení žalobcu a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie mal vo veci nariadiť pojednávanie, keďže podmienky pre aplikáciu § 297 CSP neboli naplnené.

2.1. Tvrdenia súdu o neunesení dôkazného bremena na vznik nároku na zmluvnú pokutu podľa jeho názoru neobstojí. V bode 3. žaloby poukazuje na tú skutočnosť, z akého dôvodu a pre aké porušenie povinnosti mu vzniklo právo na zaplatenie zmluvnej pokuty a to tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vo výške 261,80 eura, čím porušil povinnosti v zmysle dodatku k zmluve. Z uvedeného je zrejmé, že nárok na zmluvnú pokutu vznikol z dôvodu, že žalovaný sa dostal do omeškania s plátbou za poskytnuté služby, pričom pre takéto porušenie zmluvnej povinnosti bola medzi stranami dohodnutá zmluvná pokuta. Súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil i z právneho hľadiska, keď podľa jeho názoru zmluvná pokuta spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce z ust. § 544 Občianskeho zákonníka. Je nepochybné, že predmetná zmluvná pokuta bola dojednaná v písomnej forme a z dodatku k zmluve vyplýva aj presný výpočet porušenia zmluvných povinností, pri ktorých sa zmluvná pokuta má uplatniť. Taktiež bola dojednaná aj výška zmluvnej pokuty, resp. jej určenie. Poukázal na skutočnosť, že žalobca pri vyčíslení zmluvnej pokuty prihliadol na zotrvanie žalovaného v dobe viazanosti od začiatku plynutia tejto doby, čo je v prospech žalovaného. Z uvedených dôvodov považuje svoj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v celkovej výške 253 eur za nárok, ktorý sa neprieči právnomu poriadku Slovenskej republiky, a preto ho nie je možné kvalifikovať ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom na výhodu, ktorú na základe uzavretia dodatkov žalovaný získal, je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná a objektívne nespôsobilá poškodiť ho ako spotrebiteľa. Zároveň napadol aj výrok o trovách konania, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie malo dopad aj na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania.

3. Žalovaný sa písomne k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o náhrade trov konania je potrebné v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 09. 05. 2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 514,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne z dlžnej sumy od 12.

02. 2016 do zaplataenia, ako aj trov konania. Svoj nárok odvíjal od uzatvorenej Zmluvy č. A8658687 o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá mu umožňovala využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. K zmluve bol uzatvorený dodatok, ktorým odpredal žalobca žalovanému mobilný telefón, zariadenie zn. Samsung Galaxy A5 black za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou 253 eur. Žalovaná suma predstavuje nezaplatenú cenu poskytnutých služieb vo výške 261,80 eura a zmluvnú pokutu vo výške 253 eur.

5.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 261,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne, počnúc od 12. 02. 2016 do zaplataenia, čo predstavuje nárok z titulu nezaplatených poskytnutých služieb a vo zvyšku v sume 253 eur týkajúcej sa uplatnenej zmluvnej pokuty žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%. Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku týkajúcom sa nepriznania zmluvnej pokuty, ako aj súvisiaceho výroku o náhrade trov konania.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných mu v civilnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

9. Po prejednaní podaného odvolania žalobcu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace základné procesné práva a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9.1. V prejednávanej veci prvoinštančný súd vo veci rozhodol preskúmaným rozsudkom bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie.

9.2. Podľa § 297 písm. b/ CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

9.3. Vychádzajúc z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia § 297 písm. b/ CSP je potom zrejmé, že pojednávanie netreba nariaďovať v zásade v takých prípadoch, kde nie je potrebné dokazovanie a kde nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejsť argumenty strán týkajúce sa skutkového či právneho posúdenia sporu.

9.4. Podľa § 168 ods. 1 CSP, ak súd nerozhodne inak, nariadi pred prvým pojednávaním predbežné prejednanie sporu.

9.5. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná, a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

9.6. Podľa ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku je úlohou súdu prvej inštancie obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení a obligatórne predbežné právne posúdenie veci, ktoré sú kľúčovými inštitútmi pre zrýchlenie civilného sporového konania, ako aj prostriedkom na predídanie prekvapivých súdnych rozhodnutí. Súd svoju právnu argumentáciu stručne zhodnotí a zhrnie, na ktoré právne významné rozdielne skutkové tvrdenia strán zameria svoj proces dokazovania. Strany tak majú možnosť reagovať na intencionalitu dokazovania podľa právneho názoru súdu tým, že sa pokúsia tento predbežný právny názor vyvrátiť alebo naopak svojimi substancovanými skutkovými tvrdeniami a dôkazmi žalobu potvrdiť. Účelom je zjednodušiť a zrýchliť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za relevantné a nevenovala sa pozornosť zbytočným skutkovým tvrdeniam, ktoré podľa názoru súdu sú nesporné, alebo pre priebeh pojednávania a samotné rozhodnutie vo veci právne bezvýznamné. Okrem toho, že ide o dôsledné uplatňovanie zásady hospodárnosti konania, má toto ustanovenie za účel aj vyhnúť sa tzv. prekvapivým súdnym rozhodnutiam, keď strany mali pocit, že rozhodnutie vo veci samej a jeho právne odôvodnenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

10. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces, s takouto argumentáciou žalobcu sa odvolací súd stotožňuje. Z obsahu spisu v danej veci je zrejmé, že súd prvej inštancie považoval nárok žalobcu za dôvodný len čiastočne, keď mal za to, že žalobca nárok na uplatnenú zmluvnú pokutu nepreukázal a zároveň dojednanie o zmluvnej pokute považoval za neplatné. V danej veci nedošlo k nariadeniu pojednávania, takže ani nemohlo dôjsť k oboznámeniu strán v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP a žalobca tak nemal možnosť vedieť ani zistiť, či ním prezentované tvrdenia a dôkazy sú pre súd postačujúce, resp. sporné, a tak reagovať na predbežné právne závery súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie, majúc za sporný uplatnený nárok žalobcu v rozsahu zmluvnej pokuty, nemôže žalobu zamietnuť bez pojednávania len vyhlásením rozsudku bez toho, že by vec predbežne prejednal alebo vo veci nariadil pojednanie a následne postupoval v súlade s ustanovením § 181 CSP. Ak by súd predbežne prejednal žalobu, došlo by k vyjasneniu otázok predmetu sporu a jeho právneho posúdenia, resp. otázok dôkazného práva. V prípade nariadenia pojednávania by súd v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, ako i by uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. V oboch týchto prípadoch by žalobcovi bolo zrejmé, aké sú predbežné právne závery súdu z hľadiska ním uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, na čo by mohol reagovať. Tým, že súd prvej inštancie neumožnil žalobcovi predniesť argumenty týkajúce sa právneho posúdenia sporu z hľadiska predbežných právnych záverov súdu a rozhodol bez nariadenia pojednávania, došlo zo strany súdu k odňatiu práva na spravodlivý proces. Je teda potrebné uviesť, že prvoinštančný súd za daných okolností pochybil, ak vo veci vyhlásil rozsudok bez toho, že by vyslovil (najmä žalobcovi oznámil), ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a ako vec predbežne právne posúdil, bez toho, že by bolo stranám sporu (žalobcovi) zrejmé, že uplatnený nárok na zmluvnú pokutu súd prvej inštancie považuje za sporný, čím porušil zákonom dané procesné práva žalobcu pre jeho ďalší procesný postup v kontradiktórnom sporovom konaní, najmä nevytvorením mu priestoru na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku. Teda, na rozdiel od súdu prvej inštancie, odvolací súd mal za to, že v danej veci bolo nevyhnutné pred súdom prejednať argumenty strán týkajúce sa právneho posúdenia sporu, čo potom vylučovalo taký procesný postup, aký vo veci zvolil súd prvej inštancie.

11. Vychádzajúc z uvedených skutočností, dospel odvolací súd k tomu záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania je potrebné s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP. Vzhľadom na uvedený dôvod zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu bolo bezpredmetné zaoberať sa ďalšími odvolacími dôvodmi žalobcu.

11.1. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, opätovne vec prejednať za stavu dodržania postupu opísaného vyššie, výsledky celého konania náležite zhodnotiť a potom o veci rozhodnúť.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).